

Stenografični zapisnik

druge seje

deželnega zbora kranjskega

v Ljubljani

dné 15. septembra 1892.

Stenographischer Bericht

der zweiten Sitzung

des krainischen Landtages

in Laibach

am 15. September 1892.

Nazoči: Prvosednik: deželni glavar Oton Detela. — Vladni zastopnik: c. kr. vladni svétnik Josip Dralka. — Vsi članovi razun: ekscelenca knezoškof dr. Jakob Missia, Robert Braune, Primož Pakiž, Viljem Pfeifer, ekscelenca baron Josip Schwegel, Luka Svetec. — Zapisnikar: deželni tajnik Josip Pfeifer.

Dnevni red:

1. Branje zapisnika I. deželno-zborske seje dné 9. septembra 1892.
2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva.
3. Priloga 7. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži računski sklep gledališkega zaklada za leto 1891.
4. Priloga 8. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlagajo ustanovnih zakladov računski sklepi za leto 1891. in proračuni za leto 1893.
5. Priloga 9. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži računski sklep zaklada prisilne delarnice za leto 1891.
6. Priloga 10. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži proračun zaklada prisilne delarnice za leto 1893.
7. Priloga 11. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži računski sklep deželne vinarske, sadjarske in poljedelske, šole na Grmu za leto 1891.
8. Priloga 12. Poročilo deželnega odbora gledé uvrstitve v cestnem skladovnem okraji Ljubljanska okolica se nahajajoče iz Dravelj na Ljubelsko državno cesto držéce občinske ceste med okrajne ceste.
9. Priloga 13. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži računski sklep deželno-kulturnega zaklada za leto 1891.
10. Priloga 14. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži proračun deželnega kulturnega zaklada za leto 1893.
11. Priloga 15. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži računski sklep bolniškega zaklada za leto 1891.
12. Priloga 16. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži proračun bolniškega zaklada za leto 1893.
13. Priloga 17. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži računski sklep blazniškega zaklada za leto 1891.
14. Priloga 18. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži proračun blazniškega zaklada za leto 1893.
15. Priloga 19. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži računski sklep porodniškega zaklada za leto 1891.
16. Priloga 20. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži proračun porodniškega zaklada za leto 1893.

Anwesende: Vorstehender: Landeshauptmann Otto Detela. — Vertreter der k. k. Regierung: Regierungsrath Josef Dralka. — Sämmtliche Mitglieder mit Ausnahme von: Sr. Excellenz Fürstbischöf Dr. Jakob Missia, Robert Braune, Primus Pakiž, Wilhelm Pfeifer, Excellenz Josef Baron Schwegel, Lukas Svetec. — Schriftführer: Landessecretär Josef Pfeifer.

Tagesordnung:

1. Lezung des Protokolles der I. Landtagsitzung vom 9. September 1892.
2. Mittheilungen des Landtagspräsidiums.
3. Beilage 7. Bericht des Landesauschusses, womit der Rechnungsabschluss des Theaterfondes für das Jahr 1891 vorgelegt wird.
4. Beilage 8. Bericht des Landesauschusses, womit die Rechnungsabschlüsse der Stiftungsfonde für das Jahr 1891 und die Vorschläge für das Jahr 1893 vorgelegt werden.
5. Beilage 9. Bericht des Landesauschusses, womit der Rechnungsabschluss des Zwangsarbeitshausfondes für das Jahr 1891 vorgelegt wird.
6. Beilage 10. Bericht des Landesauschusses, womit der Vorschlag des Zwangsarbeitshausfondes für das Jahr 1893 vorgelegt wird.
7. Beilage 11. Bericht des Landesauschusses, womit der Rechnungsabschluss der Landes-Wein-, Obst- und Ackerbauhule in Stauden für das Jahr 1891 vorgelegt wird.
8. Beilage 12. Bericht des Landesauschusses wegen Einreihung der im Straßenconcurrentbezirke Laibach Umgebung vorkommenden, von Draule zur Loibler Reichsstraße führenden Gemeindestraßen in die Kategorie der Bezirksstraßen.
9. Beilage 13. Bericht des Landesauschusses, womit der Rechnungsabschluss des Landesculturfondes für das Jahr 1891 vorgelegt wird.
10. Beilage 14. Bericht des Landesauschusses, womit das Präliminare des Landesculturfondes für das Jahr 1893 vorgelegt wird.
11. Beilage 15. Bericht des Landesauschusses mit Vorlage des Rechnungsabschlusses des Krankenhausfondes pro 1891.
12. Beilage 16. Bericht des Landesauschusses mit Vorlage des Vorschlages des Krankenhausfondes pro 1893.
13. Beilage 17. Bericht des Landesauschusses mit Vorlage des Rechnungsabschlusses des Irrenhausfondes pro 1891.
14. Beilage 18. Bericht des Landesauschusses mit Vorlage des Vorschlages des Irrenhausfondes pro 1893.
15. Beilage 19. Bericht des Landesauschusses mit Vorlage des Rechnungsabschlusses des Gebärfondes pro 1891.
16. Beilage 20. Bericht des Landesauschusses mit Vorlage des Vorschlages des Gebärfondes pro 1893.

17. Priloga 21. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži računski sklep najdenškega zaklada za leto 1891.
18. Priloga 22. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži proračun najdenškega zaklada za leto 1893.
19. Priloga 23. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži proračun glediškega zaklada za leto 1893.
20. Priloga 24. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži proračun zaklada deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu za leto 1893.
21. Priloga 25. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži proračun normalno-šolskega zaklada za leto 1893.
22. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu normalno-šolskega zaklada za leto 1891. (k prilogi 1.).
23. Ustno poročilo finančnega odseka gledé izkaza o gospodarjenji s kranjskim učiteljskim pokojninskim zakladom za leto 1891. (k prilogi 2.).
24. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu zaklada učiteljskih pokojnin za leto 1893. (k prilogi 3.).
25. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu deželnega posojilnega zaklada za leto 1891. (k prilogi 4.).
26. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu deželnega posojilnega zaklada za leto 1893. (k prilogi 5.).
27. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji odgonskega sprevodnika Karola Novaka pl. Giftberga v Ljubljani za zvišanje plače.
28. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji več posestnikov iz Šmartna pri Litiji in drugih za odškodnino povodom preložitve ceste čez Wagenšperg.

Seja se začne ob 10. uri 30 minut dopoldne.

17. Beilage 21. Bericht des Landesauschusses mit Vorlage des Rechnungsabchlusses des Findelfondes pro 1891.
18. Beilage 22. Bericht des Landesauschusses mit Vorlage des Voranschlages des Findelfondes pro 1893.
19. Beilage 23. Bericht des Landesauschusses, womit der Voranschlag des Theaterfondes für das Jahr 1893 vorgelegt wird.
20. Beilage 24. Bericht des Landesauschusses, mit welchem der Voranschlag der Landes-Wein-, Obst- und Ackerbauschule in Stauden für das Jahr 1893 vorgelegt wird.
21. Beilage 25. Bericht des Landesauschusses mit Vorlage des Normalschulfondsvoranschlages pro 1893.
22. Mündlicher Bericht des Finanzauschusses über den Rechnungsabschluss des Normalschulfondes für das Jahr 1891 (zur Beilage 1).
23. Mündlicher Bericht des Finanzauschusses über den Gehaltsausweis des kranjschen Volksschullehrer-Pensionsfondes für das Jahr 1891 (zur Beilage 2).
24. Mündlicher Bericht des Finanzauschusses über den Voranschlag des Lehrer-Pensionsfondes für das Jahr 1893 (zur Beilage 3).
25. Mündlicher Bericht des Finanzauschusses über den Rechnungsabschluss des Landesanlehensfondes für das Jahr 1891 (zur Beilage 4).
26. Mündlicher Bericht des Finanzauschusses über den Voranschlag des Landesanlehensfondes für das Jahr 1893 (zur Beilage 5).
27. Mündlicher Bericht des Finanzauschusses über die Petition des Schubführers Karl Nowak von Giftberg in Laibach um Gehaltsaufbesserung.
28. Mündlicher Bericht des Finanzauschusses über die Petition mehrerer Inassen von St. Martin bei Littai und anderer um Zuerkennung einer Entschädigung aus Anlaß der Umlegung der Wagenbergstraße.

Beginn der Sitzung um 10 Uhr 30 Minuten Vormittag.

Deželni glavar:

Potrjujem sklepčnost visoke zbornice in otvarjam sejo.

Čast mi je predstaviti visoki zhornici gospoda vladnega svetovalca Jožefa Dralka, ki bode zastopal visoko vlado, ker je gospod deželni predsednik zadržan, udeležiti se današnje seje.

Prosim gospoda zapisnikarja, da prečita zapisnik zadnje seje.

1. Branje zapisnika I. deželno-zborske seje dné 9. septembra 1892.

1. Lesung des Protokoll's der I. Landtags-Sitzung vom 9. September 1892.

Tajnik Pfeifer:

(bere zapisnik I. seje v slovenskem jeziku — liest das Protokoll der I. Sitzung in slovenischer Sprache.)

Deželni glavar:

Želi kdo gospodov kak popravek v ravnokar prečitanem zapisniku?

(Niče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ako ne, izrekam, da je zapisnik zadnje seje potrjen.

2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva.

2. Mittheilungen des Landtagspräsidenten.

Deželni glavar:

Došle so mi sledeče peticije:

Županstvo v Šmartnem pri Litiji prosi za uravnavo ceste od Kamna do Šmartna.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Podobnik Marija, učiteljska udova, prosi za zvišanje pokojnine letnih 140 gld.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Berein zum Schutze des österr. Weinbaues in Wien bittet um eine Subvention pro 1893.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Zanoškar Uršula, udova deželnega kancelijskega oficijala v Kranjski Gori, prosi za dosmrtno podaljšanje in zvišanje dosedanje miloščine letnih 120 gld.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Leitung des Vereines zur Pflege kranker Studirender in Wien bittet um einen Unterstützungsbeitrag.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Dr. Anton Jarc, Vorstand des «Vincenz-Vereines» und des «Collegium Marianum», bittet um Erhöhung der bisher für die Schule im «Collegium Marianum» angewiesenen Schulsubvention.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Vodstvo trirazredne ljudske šole v Lichtenthurnovem sirotišči prosi podpore za nakup šolskih učil.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Landeschulrath hier übermittelt das Gesuch des penf. Lehrers Bartholmä Brancič um eine Krankenaushilfe.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Odbor za slavljenje 25letnice bitke pri Custozzi prosi podpore za postavbo vojnega častnega spomenika.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Šuklje izroča sledeče peticije:

Odbor društva v podporo revnih dijakov novo-meške gimnazije prosi podpore.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Pedagogiško društvo v Krškem prosi uravnave kranjskega meščanskega šolstva.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Pedagogiško društvo v Krškem prosi podpore za izdajo pedagogiškega letnika.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Klun izroča prošnjo Karoline in Ane Malenšek, učiteljskih sirot, za podaljšanje miloščine.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec dr. Vošnjak izroča prošnjo opravnega odbora «Podpiralne zaloge slovenskih vseučiliščnikov» v Gradci za podporo.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Lavrenčič izroča prošnjo Andreja Rovana star., posestnika in lastnika gozdne drevesnice v Colu, za podporo.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Gospod poslanec Luckmann izroča sledečo prošnjo:

Berein zur Unterstützung dürftiger und würdiger Hörer der k. k. Bergakademie in Leoben bittet um eine Subvention pro 1893.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Prestopimo k daljni točki dnevnega reda, to je:

3. Priloga 7. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži računski sklep gledališkega zaklada za leto 1891.

3. Beilage 7. Bericht des Landesauschusses, womit der Rechnungsabschluss des Theaterfondes für das Jahr 1891 vorgelegt wird.

in k točki:

4. Priloga 8. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlagajo ustanovnih zakladov računski sklepi za leto 1891. in proračuni za leto 1893.

4. Beilage 8. Bericht des Landesauschusses, womit die Rechnungsabschlüsse der Stiftungsfonde für das Jahr 1891 und die Vorschläge für das Jahr 1893 vorgelegt werden.

Naznaniti mi je tu, da sem vsled sklepa visokega deželnega zbora zadnje seje, ti dve prilogi že izročil finančnemu odseku.

Daljna točka dnevnega reda je:

5. Priloga 9. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži računski sklep zaklada prisilne delarnice za leto 1891.

5. Beilage 9. Bericht des Landesauschusses, womit der Rechnungsabschluss des Zwangsarbeitshausfondes für das Jahr 1891 vorgelegt wird.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-
auschusse zugewiesen.)

6. Priloga 10. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži proračun zaklada prisilne delarnice za leto 1893.

6. Beilage 10. Bericht des Landesauschusses, womit der Vorschlag des Zwangsarbeitshausfondes für das Jahr 1893 vorgelegt wird.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-
auschusse zugewiesen.)

7. Priloga 11. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži računski sklep deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu za leto 1891.

7. Beilage 11. Bericht des Landesauschusses, womit der Rechnungsabschluss der Landes-Wein-, Obst- und Ackerbauschule in Stauden für das Jahr 1891 vorgelegt wird.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-
auschusse zugewiesen.)

8. Priloga 12. Poročilo deželnega odbora glede uvrstitve v cestnem skladovnem okraji Ljubljanska okolica se nahajajoče, iz Dravelj na Ljubelsko državno cesto držeče občinske ceste med okrajne ceste.

8. Beilage 12. Bericht des Landesauschusses wegen Einreihung der im Straßenconcurrentbezirke Laibach Umgebung vorkommenden, von Draule zur Voibler Reichsstraße führenden Gemeindefraße in die Kategorie der Bezirksstraßen.

(Izroči se upravnemu odseku. — Wird dem Ver-
waltungsauschusse zugewiesen.)

9. Priloga 13. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži računski sklep deželno-kulturnega zaklada za leto 1891.

9. Beilage 13. Bericht des Landesauschusses, womit der Rechnungsabschluss des Landesculturfondes für das Jahr 1891 vorgelegt wird.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-
auschusse zugewiesen.)

10. Priloga 14. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži proračun deželnega kulturnega zaklada za leto 1893.

10. Beilage 14. Bericht des Landesauschusses, womit das Präliminare des Landesculturfondes für das Jahr 1893 vorgelegt wird.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-
auschusse zugewiesen.)

11. Priloga 15. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži računski sklep bolniškega zaklada za leto 1891.

11. Beilage 15. Bericht des Landesauschusses mit Vorlage des Rechnungsabschlusses des Krankenhausfondes pro 1891.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-
auschusse zugewiesen.)

12. Priloga 16. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži proračun bolniškega zaklada za leto 1893.

12. Beilage 16. Bericht des Landesauschusses mit Vorlage des Voranschlags des Krankenhausfondes pro 1893.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-
auschusse zugewiesen.)

13. Priloga 17. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži računski sklep blazniškega zaklada za leto 1891.

13. Beilage 17. Bericht des Landesauschusses mit Vorlage des Rechnungsabchlusses des Irrenhaus-
fondes pro 1891.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-
auschusse zugewiesen.)

14. Priloga 18. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži proračun blazniškega zaklada za leto 1893.

14. Beilage 18. Bericht des Landesauschusses mit Vorlage des Voranschlags des Irrenhausfondes pro 1893.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-
auschusse zugewiesen.)

15. Priloga 19. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži računski sklep porodniškega zaklada za leto 1891.

15. Beilage 19. Bericht des Landesauschusses mit Vorlage des Rechnungsabchlusses des Gebärhaus-
fondes pro 1891.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-
auschusse zugewiesen.)

16. Priloga 20. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži proračun porodniškega zaklada za leto 1893.

16. Beilage 20. Bericht des Landesauschusses mit Vorlage des Voranschlags des Gebärhausfondes pro 1893.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-
auschusse zugewiesen.)

17. Priloga 21. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži računski sklep najdenškega zaklada za leto 1891.

17. Beilage 21. Bericht des Landesauschusses mit Vorlage des Rechnungsabchlusses des Findelfondes pro 1891.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-
auschusse zugewiesen.)

18. Priloga 22. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži proračun najdenškega zaklada za leto 1893.

18. Beilage 22. Bericht des Landesauschusses mit Vorlage des Voranschlags des Findelfondes pro 1893.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanz-
auschusse zugewiesen.)

19. Priloga 23. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži proračun gledališkega zaklada za leto 1893.

19. Beilage 23. Bericht des Landesauschusses, womit der Voranschlag des Theaterfondes für das Jahr 1893 vorgelegt wird.

Deželni glavar:

Omeniti mi je, da dotična priloga še ni prišla iz tiska, prosim pa dovoljenja visoke zbornice, da jo izročim, ko pride iz tiska, finančnemu odseku.

(Pritrjuje se. — Zustimmung.)

Istotako predlagam, da se izroči priloga 24., to je:

20. Priloga 24. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži proračun zaklada deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu za leto 1893.

20. Beilage 24. Bericht des Landesauschusses, mit welchem der Voranschlag der Landes-Wein-, Obst- und Ackerbauerschule in Stauden für das Jahr 1893 vorgelegt wird.

ki tudi še ni prišla iz tiska, finančnemu odseku.

(Obvelja. — Angenommen.)

21. Priloga 25. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži proračun normalno-šolskega zaklada za leto 1893.

21. Beilage 25. Bericht des Landesauschusses mit Vorlage des Normalschulfonds-Voranschlags pro 1893.

(Izroči se finančnemu odseku. — Wird dem Finanzausschusse zugewiesen.)

Sedaj prestopimo k 22. točki dnevnega reda, ter prosim gospoda poročevalca, da uvede poročilo.

Točka 22 je:

22. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu normalno-šolskega zaklada za leto 1891. (k prilogi 1.).

22. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über den Rechnungsabschluss des Normalschulfondes für das Jahr 1891 (zur Beilage 1).

Poročevalec Klun:

Visoki zbor! Finančni odsek je rešil nalogo, dano mu v prvi seji visokega deželnega zbora in je izbral mene, da poročam o računskem sklepu normalno-šolskega zaklada za leto 1891. Kakor visoki zbor razvidi iz pridejanega poročila, bili so dohodki mimo proračuna večji za 7534 gld. 48 kr.; nasproti pa troški manjši za 6126 gld. 29½ kr.; torej je bilo prihranjenega pri tem zakladu 13.660 gld. 77½ kr. Deželni zaklad je imel dodati temu zakladu 136.602 gld., ali ker se je prihranilo 13.660 gld. 77½ kr. mu ni bilo treba dodajati vsega zneska, temveč le 126.696 gld. 87 kr., prihranilo bi se pa bilo lahko celih 13.660 gld. 77½ kr. Vender pa je zaradi poravnavanja zastankov treba, da je nekaj denarja v blagajnici, zato je deželni zaklad vplačal le 9905 gld. 13 kr. manj nego bi bil moral vplačati po proračunu. Prihranilo se je torej 3755 gld. 64½ kr. Po moji sodbi bi bilo treba ta znesek 3755 gld. 64½ kr., ki se je prihranil, dejati v proračun prihodnjega leta, ker bode skoraj prišel čas, ko bomo morali iskati vsakega krajcarja, kajti naše šolske potrebsčine silno naraščajo leto za letom. Ali po dosedanji navadi pridejali so ga imovini, ki se je vsled tega pomnožila za 3755 gld. 64½ kr.

Gledé drugih števil, ki se nahajajo v izkazu, imam le omenjati, da so se bili doneski od zapuščin proračunili na 14.000 gld., da je bilo pa v istini vplačanih le 12.077 gld. 81½ kr., torej za 1922 gld. 18½ kr. manj, nego je bilo proračunjeno, ker ni bilo toliko obilnejših zapuščin, da bi se bil dobil ves proračunjeni znesek.

Gledé doklade na davke omenjam, da je bila proračunjena na 150.000 gld., da je bilo pa v istini vplačanih 158.863 gld. 70½ kr., torej za 8863 gld. 70½ kr. več, ker so se davki med letom pomnožili

in se začetkom leta nikdar ne more natanko določiti, koliko bodo znašali cesarski davki, na katere je treba plačevati doklado za normalno-šolski zaklad.

Pri troških za aktivitetne užitke učiteljev se je prihranilo 9478 gld. 39½ kr., ker je bilo tekom leta več služeb izpraznjenih ali pa s provizoričnimi učitelji nameščenih in so toliko znašali interkalari. Omenjati je le, da so bili interkalari zaradi tega toliko visoki, ker so se mnogi nadomestovalni učitelji plačevali tudi iz troškov v III. rubriki, «nagrade», pri katerih je deželnemu šolskemu svetu dovoljen revirement. Zavoljo tega so se prihranili interkalari, iz katerih bi se bili morali sicer plačati ti troški.

Drugega nimam omenjati ničesar in v imenu finančnega odseka predlagam:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Računski sklep normalno-šolskega zaklada za leto 1891. se potrjuje, razkaz skupne imovine tega zaklada koncem l. 1891. pa se jemlje na znanje».

Deželni glavar:

Otvaram razpravo. Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich).

Ako ne, preidemo na glasovanje in prosim gospode, kateri sprejmó predlog finančnega odseka, naj blagovolé vstati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

Preidemo k daljni točki, to je:

23. Ustno poročilo finančnega odseka gledé izkaza o gospodarjenji s kranjskim učiteljskim pokojninskim zakladom za leto 1891. (k prilogi 2.).

23. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über den Gebahrungsausweis des kranjschen Volksschullehrer-Pensionfonds für das Jahr 1891 (zur Beilage 2).

Poročevalec Klun:

Deželni šolski svet je deželnemu odboru izročil izkaz o gospodarjenji s kranjskim učiteljskim pokojninskim zakladom za leto 1891., iz katerega je razvidno, da deželnemu zakladu zopet ni bilo treba toliko doplačati temu zakladu, kakor je bilo proračunjeno, temveč manj za 2604 gld. Proračunjeni so bili namreč doneski deželnega zaklada v pokritje primanjkljaja pri učiteljskem pokojninskem zakladu za leto 1891. na 16.004 gld., doplačalo pa se je v istini le 13.400 gld.

Gledé tega zaklada nimam drugega omenjati, nego šolskih glob, gledé katerih smo vsako leto visoki vladi priporočali, naj pazi na to, da jih okrajni šolski sveti nalagajo previdneje; ako jih pa že nalože, naj jih tudi iztirjavajo, ali pa naj se poslužujejo drugega sredstva, katero je dovoljeno po postavi, namreč zapirajo naj zanikerne stariše, ki svojih otrok redno ne pošiljajo v šolo. Nakladati globe, potem jih pa ne iztirjavati, gotovo

ne pospešuje šolskega obiska, kajti stariši si mislijo: «otrok nismo pošiljali v šolo, kazni ni treba plačati, zaprti tudi nismo bili — obdržali bodemo otroke zopet doma». Treba je na vsak način, da se šolske globe strogo izterjavajo in malomarni stariši silijo, svoje otroke redno pošiljati v šolo. Iz priloge 2. je razvidno, da so pri šolskih globah pričetkom leta 1891. znašali zastanki 4759 gld., koncem leta 1891. pa so se pomnožili na 5426 gld., to je za 667 gld., dasiravno je bilo v istini vplačanih 685 gld. Finančni odsek je torej mislil, da moramo naročilo, katero smo že prejšnja leta dajali deželnemu šolskemu svetu, oziroma visoki vladi, tudi letos ponoviti in zato bodem imel čast, v tej zadevi predlagati visokemu zboru neko resolucijo.

Glede drugih številčk nimam ničesar omenjati, samo to še prosim, ds gospodje pod št. 19. popravite malo pomoto. Izkazano je namreč tu končno čisto aktivno imetje v znesku 36.115 gld. 17 $\frac{1}{2}$ kr., v istini pa je znašalo 36.115 gld. 16 $\frac{1}{2}$ kr. in ravno tako pod št. 23. ne znaša pomnožitev imetja 1057 gld. 14 $\frac{1}{2}$ kr., temveč 1057 gld. 13 $\frac{1}{2}$ kr.

Drugega nimam pristavljati ničesar, ampak le priporočam predlog finančnega odseka, ki se glasi:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Izkaz o gospodarjenji s kranjskim učiteljskim pokojninskim zakladom za l. 1891. se jemlje na znanje».

Poslanec Stegnar:

Izprosil bi si besedo k točki 2., akoravno spada stvar prav za prav v špeciialno debato.

Poročevalec Klun:

Prečital bodem še resolucijo, katero priporoča finančni odsek glede šolskih glob.

Resolucija se glasi:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Z ozirom na to, da so se l. 1891. zopet izredno pomnožili zastanki pri šolskih globah ter da dejanski vplačana svota dotičnih glob v nobenem razmerji ni nasproti zaostalemu znesku, kar škoduje deželnim financam, ob enem pa tudi rednemu šolskemu obisku, pozivlja se visoka vlada, naj skrbi za to, da se strogo iztirjajo šolske globe».

Deželni glavar:

Otvorjam debato o nasvetu in o resoluciji finančnega odseka.

Gospod poslanec Stegnar oglašil se je k besedi.

Poslanec Stegnar:

Visoka zbornica! Resolucija, katero je častiti gospod poročevalec v imenu finančnega odseka prečital, ima prav dobro namero, in če bi se izvedla, bila bi v dvojnem oziru koristna. Prvič bi dobil učiteljski penzijski zaklad precejšno svoto in drugič bi se naše ljudsko šolstvo glede rednega obiskovanja krepko podprlo. Vender pa je to, kar se povdarja v resoluciji, nekoliko dvomljivo, kajti globe segajo večinoma za deset let nazaj. Te globe se ponavljajo leto za letom in se prepisujejo

iz jednega računskega sklepa v drug proračun in tako je nastala ta velikanska svota. Ne smete pa misliti, da je ta svota razdeljena na vse šolske okraje na Kranjskem, marveč izvira največ teh zastankov iz postojnskega okraja. Tam je bilo okolu 4000 strank kaznovanih večinoma po goldinarji, in le redkokatera je morala plačati, ako je bila imovitejša 2 do 3 gld. Naj še opomnim, da je več strank po večkrat prišlo v kazni, ki se pa niso zvrševale; narekavale so se, iztirjale pa ne in vsled tega je narastla ta velika svota. Krivde torej ni toliko pri ljudeh, da glob niso plačali, temveč okrajnih šolskih svetov, ki jih niso izterjevali. Naglašati moram, da okrajni šolski sveti sedaj večinoma prav korektno postopajo in zaradi tega pri drugih okrajnih šolskih gospodih tudi skoraj nikakih zastankov ni izkazanih. Vsi ti zastanki izvirajo, to povdarjam še jedenkrat, večinoma iz postojnskega okraja. Čuditi se je, da so pri tolikem številu «4000 kaznovanih strank» od leta do leta zastajale narekovane kazni.

Po mojem mnenji se je občinstvo vender le nekoliko oziralo na predpise gosposkine. Naši ljudje imajo navadno toliko rešpekta do gosposk, da vestno izpolnujejo, kar se jim naročuje; zaradi tega mislim, da je nekoliko strank vender le pošteno plačalo naložene kazni, a kakor se vidi iz računskih sklepov in kakor bi se morebiti moglo poizvedeti pri računskem oddelku deželne vlade niso se te kazni menda nikjer uknjiževale. Krivda je torej pri okrajni šolski gosposki in zato mislim, da s to resolucijo ne bodemo dosti dosegli. Dobil bode vlada našo prošnjo, naj gleda na strogo zvršitev kazni, ali kadar se bode začela preiskava, kdo in zakaj je zaostal, izkazalo se bode, da so to večinoma le siromaki, kateri svojih otrok zaradi tega niso pošiljali v šolo, ker so jih potrebovali doma in jih nihče ni silil v šolo. Pa če bi se bili predpisi zvrševali in kazni izterjavale, prepričan sem, da bi ne bilo narastlo toliko zastankov, temveč ljudje bi bili redno pošiljali svoje otroke v šolo, šolsko obiskovanje bi bilo, če ne uzorno, pa vsaj povoljno in uspehi šolskega pouka bi bili gotovo boljši, nego se je to lani z neprijazno besedo tu ožigosalo. Jaz sem mnenja, da kakor je dobra ta resolucija, vender ne bode imela zaželjenega uspeha. Pokazalo se bode, da ljudje ne bodo mogli plačati zastankov, ker so presiromašni. Dalje pa te zastarele kazni tudi ne bodo imele nobenega pomena, kajti zamude se ne dajo popraviti in kako naj stranke sedaj plačujejo za grehe, katere so storile pred 8 ali 10 leti? Torej sem mnenja, da bi se te kazni izbrisale kot neiztirjljive in topla priporočam, da bi se resolucija v tem oziru modifikovala in pridejalo, da naj se neisterljive kazni dotičnikom odpusté in le one iz novejšje dobe vzdržujejo ter iztirjajo. V tem zmislu želim, da bi se resolucija predrugačila, ker ni pričakovati uspeha in bodemo prihodnje leto zopet na tem stališči kakor letos. Predrugačeno resolucijo bodo Postojnčani gotovo z velikim veseljem pozdravili; z druge strani pa še enkrat naglašam, naj se strogo gleda na to, da se točno izterjujejo vse nove kazni in dovajajo redno učiteljskemu pokojninskemu zakladu, čegar dohodki se bodo tako za precejšno svoto povišali, dokler ne bode šolsko obiskovanje popolnoma v redu.

Deželni glavar:

Gospod poslanec Stegnar stavlja dodatni predlog k resoluciji finančnega odseka. Prosim, da spiše predlog.

Poslanec Stegnar:

Prosim gospoda poročevalca, naj blagovoli še enkrat prečitati resolucijo finančnega odseka.

Poročevalec Klun:

(bere resolucijo — ließt die Resolution. Poslanca Višnikar in Šuklje kličeta: — Die Abgeordneten Višnikar und Šuklje rufen: «Dobro, dobro!»)

Deželni glavar:

Gospod poslanec Stegnar stavlja dodatni predlog, naj se zastale globe izbrišejo. Želi še kdo besede k resoluciji finančnega odseka? Gospod poslanec Lenarčič se je oglasil k besedi.

Poslanec Lenarčič:

Visoka zbornica! K 2. točki si dovoljujem nekatere opazke, ki se tičejo domačega vrhniškega okraja. Kakor so meni razmere znane, bi morala svota, katero preliminiramo za šolske globe, biti mnogo večja, ako bi se strožje postopalo s temi šolskimi globami, kajti ravno pri nas je vse polno nedostatkov v tem oziru. Obiskovanje šole je tako slabo, kakor težko kje drugod. Komaj tretjina vseh všolanih otrok hodi res v šolo. Šolsko osebje se trudi, napravlja izkaze, predlaga jih krajnemu šolskemu svetu, ali vse zaman. Krajni šolski svet dosedaj ni storil svojih dolžnosti, vsled tega je reč zaostala. Učiteljsko osebje se jezi, da poročila nimajo uspeha. Mislilo se je, da se bode zadeva predruščila in da se bode drug krajni šolski svet izvolil in res se je izvolil mesca aprila, ali vanj je zopet prišlo nekoliko gospodov, ki so že v prejšnjem sedeli in ki svoje naloge niso storili. Ker se je vršilo nekoliko nepravilnosti pri volitvi, vložila se je pritožba proti volitvi, toda od aprila do sedaj še ni prišla nikaka rešitev, tako da je Vrhniška šola brez krajnega šolskega sveta. Jaz mislim, da je bilo v tej dobi vender časa dosti, da bi se bila pritožba rešila v pozitivnem ali negativnem zmislu. Usojal bi si prositi slavno vlado, da bi nekoliko vpljivala na to, da krajni šolski svet stori svoje dolžnosti, ako pa ne, naj se potom okrajnega glavarstva postopa strožje.

Deželni glavar:

Gospod poslanec Lenarčič ni stavil nobenega predloga, temveč le priporoča visoki vladi, da se ozira na izraženo željo. Želi še kdo besede? — Gospod poslanec Kavčič se je oglasil k besedi.

Poslanec Kavčič:

Ker so meni stvari, katere je omenjal gospod poslanec Stegnar, še bolj znane kakor njemu, moram v istini prav toplo priporočati njegov predlog. Da je toliko zastalih kazni ravno v postojnskem okraju, je

popolnoma istinito, to pa izvira od todi, ker je prejšnji načelnik politične oblasti, katerega, hvalo Bogu, ni več na Kranjskem, zakrivil vse to. Celo računni so zastajali 3 do 5 let in nobeden šolski svet ni dobil računov odobrenih. Če se je tako godilo pri računih, bilo je še slabše pri izterjavanji glob. Ako sedaj finančni odsek pravi, naj se kazni strogo izterjavajo, je to toliko, kakor mrtve iz grobov klicati. Mnogo prizadetih ni več na svetu, nekateri so šli v Ameriko, pri nekaterih posestvih so drugi gospodarji, torej ti bi morali plačati, kar so drugi zakrivili (poslanec Višnikar — Abgeordneter Višnikar: «O ne!»). Sedanji okrajni šolski svet je že sklepal, da bi se zastarele kazni popolnoma opustile; kar jih pa v novejšem času nastane, te naj se strogo in redno izterjujejo. Na nekatere gospodarje bi prišlo 16 do 20 gld. To je za reveže že nekoliko denarja in če prej niso mogli plačati, kako bodo plačali sedaj? Torej prav toplo priporočam nasvet gospoda poslanca Stegnarja, naj bi se stare zastale kazni popolnoma odpustile, novejše pa naj se leto za letom strogo izterjavajo.

Deželni glavar:

Prosim gospoda poslanca Stegnarja za spisani predlog. — Resolucija gospoda poslanca Stegnarja se glasi (bere — ließt:) «Ker stroga izterjava zastarelih šolskih glob ne bode imela nikakoršnega uspeha, naj se torej globe iz prejšnjih let izbrišejo, v prihodnje pa redno izterjavajo».

Prosim gospode, ki podpirajo to resolucijo, naj blagovolijo ustati.

(Se podpira. — Wird unterstützt.)

Predlog je zadostno podprt in torej v razpravi. K besedi se je oglasil gospod poslanec Šuklje.

Poslanec Šuklje:

Gospôda slavna! Jaz za svojo osobo se ne morem strinjati z resolucijo gospoda kolege Stegnarja in se čudim pred vsem temu, da je ta predlog izviral ravno od gospoda tovariša, ki sam pripada učiteljskemu stanu in ki bi moral znati, kolike važnosti za prospeh ljudske vzgoje je redno obiskovanje šol. (Poslanec Stegnar — Abgeordneter Stegnar: «Saj sem naglašal to!») Gospoda moja, s takim postopanjem, kakor je priporoča on, ne pridemo do rednega šolskega obiskovanja. Uspehi našega ljudskega šolstva so slabi, ker je šolski obisk v toliko krajih nereden. Da tu gosposke niso postopale popolnoma pravilno, o tem nas prepriča računski sklep učiteljskega pokojninskega zaklada, kajti to je nekaj nečudenega, da morejo zastale šolske globe vzrasti do horendne svote 5426 gld. Vsaj je stvar jasna. Šolska globa se naloži onemu, ki jo more plačati, kdor je plačati ne more, kaznuj se s zaporom. Neko nasilstvo mora biti (Poslanec Stegnar — Abgeordneter Stegnar: «Pa se ni nič storilo!»), ako se hoče doseči redni šolski obisk.

Gospod kolega Kavčič, ki je priporočal predlog gospoda poslanca Stegnarja, se mi vidi v neki čudni pomoti, ker se naslanja njegovo priporočilo na to, da on pravi: «Sedaj bodo morali plačati tudi drugi po-

sestniki». Ne, gospoda! Vsaj to ni realno breme, ta globa ne zadeva posestnika, temveč očeta, ki je zane-
maril svojo dolžnost nasproti postavi. Sicer pa vidimo,
da ti zastanki ne segajo vsi tako daleč nazaj. Mi vidimo
tudi v tekočem letu nekoliko zastankov. Leta 1891.
znašale so globe 1307 gld., opravilo se je pa le 685 gld.
Vidi se torej, da so tudi v najnovejšem času stariši
zanemarjali svoje dolžnosti.

Ker ni absolutno potrebno, da se globa odrajta
v denarjih, ampak je gosposkam tudi eventualiteta dana,
siromašnim starišem premeniti kazen v zapor, mislim,
da je veliko bolj primerna resolucija finančnega odseka,
in zato prosim, da se sprejme ta resolucija (poslanec
Stegnar — Abgeordneter Stegnar: «Le jo sprejmite!»)
in odkloni nasvet gospoda tovariša Stegnarja. (Klic na
levi — Rufe links: «Dobro! Dobro!»)

Deželni glavar:

Želi kdo besede? Gospod poslanec Hribar ima
besedo.

Poslanec Hribar:

Visoka zbornica! Podpiral sem sicer resolucijo,
katero je stavil gospod poslanec Stegnar, vendar pa za
tako, kakor se glasi, ne bi mogel glasovati, kajti res-
olucija pravi, da strogo izterjevanje šolskih glob ne
bode imelo nikakega uspeha. Jaz nisem in ne morem
biti tega prepričanja, ker mislim, da bode strogo
izterjevanje šolskih glob imelo uspeh, da se bodo otroci
redneje nego dosedaj pošiljali v šolo. (Poslanec Šuklje
— Abgeordneter Šuklje: «Tako je!») Vendar pa rad
priznavam, da je mnogo neopravičenih zastankov v
postojnskem okraji, kakor je omenil gospod poslanec
Kavčič, nastalo vsled malomarnega postopanja nekdan-
jega političnega načelnika tega okraja in priznavam,
da se mnogo, kar se predpisuje v postojnskem okraji,
ne bode moglo izterjati.

Da se torej ustreže želji gospodov poslancev Kav-
čiča in Stegnarja in ob enem tudi sprejme resolucija
finančnega odseka, stavljam posredovalni predlog, da
se pristavi resoluciji finančnega odseka samo še do-
stavek (bere — liest): «ali pa konstatuje, kaj je ne-
izterljivega, da se odpiše».

Sicer se vsako leto konstatuje, kaj je neizterljivega;
v postojnskem okraji pa so veliki zastanki in misliti
je, da bode mnogo takih, o katerih danes še ni do-
kazano, ali se jih more izterjati, ali ne. S tem ne vstvarjate
nikakega prejudica in ob enem sprejmete resolucijo
finančnega odseka. Zaradi tega priporočam ta dostavek
k resoluciji.

Deželni glavar:

Prosim gospode, ki podpirajo dodatni nasvet gospoda
poslanca Hribarja, naj blagovolé ustati.

(Se ne podpira. — Wird nicht unterstützt.)

Predlog ni zadostno podprt in torej ne pride v raz-
pravo. Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ako ne, ima besedo gospod poročevalec.

Poročevalec Klun:

Zal, da moram nasprotovati predlogu gospoda
poslanca Stegnarja, ker se meni zdi nepotreben. Ako
se držimo njegovega nasveta, nastane vprašanje, katere
so stare in katere so nove globe, kedaj naj se pričné
z odpisavanjem, kedaj naj se neha. Nekoliko glob je
šele letos nakazanih, pa še ne izplačanih, zato ne vemo,
ali bi bilo opravičeno, odpisati jih ali ne. Sicer pa
imamo v izkazu deželnega šolskega sveta vse to že
našteto, kar je omenjal gospod poslanec Stegnar in kar
je pozneje poudarjal tudi gospod poslanec Hribar. Pred
sboj imam izkaz deželnega šolskega sveta, v katerem
stoji o šolskih globah opazka:

«An rückständigen Schulstrafgeldern wurden als un- einbringlich ausgewiesen vom k. k. Bezirkschulrathe in Udelsberg 19 fl. vom k. k. Bezirkschulrathe in Gurkfeld 40 »	
zusammen	59 fl.

Te globe so se odpisale in kakor je povedal gospod
poročevalec deželne vlade pri deželnem šolskem svetu,
izkazalo se je letos v postojnskem okraji zopet jako
veliko glob kot neizterljivih, ki so se odpisale in jih
bodemo v prihodnjem računskem sklepu videli odpisane.
Če je gospod poslanec Kavčič rekel, da finančni odsek
zahteva, naj se globe strogo izterjavajo, omenjam, da
tega ne zahteva finančni odsek, ampak da to zahteva
zakon; finančni odsek pa le priporoča, naj se izterjavajo,
ako se narekujejo, ali pa da naj se poslužujejo drugih
postavnih sredstev, ker nikakor ni koristno za šolstvo,
ako se kazni nakladajo, ne da bi se tudi zvrševale.
Ob enem pa je to jako velika škoda tudi za deželne
finance, kajti čim več glob se plača, tem manj je treba
deželnemu zakladu dodajati (poslanec Kavčič — Ab-
geordneter Kavčič: «To je krvavi denar!») učiteljskemu
penzijskemu zakladu. Po moji misli ni treba nobene
spremembe, temveč v ta namen zadostuje resolucija,
katero predlaga finančni odsek. Omenjam pa, da je
morebiti postava sama pomanjkljiva, ker priznava ka-
zensko pravico okrajnim šolskim svetom. Ako bi krajni
šolski sveti imeli to pravico, bi bilo to morebiti boljše.
(Poslanec Stegnar — Abgeordneter Stegnar: «Bog varuj!»)
Krajni šolski svet bi ložje prevdarjal, ali dotični stariši
zaslužijo kazen ali ne, ali se bodo dale globe izterjati
in če ne, ali je umestno premeniti kazen v osobni zapor;
potem bi gotovo ne bilo toliko zastankov kakor sedaj.
Ako sedaj resolucijo finančnega odseka sprejmemo,
mislim, da bode zadostovala za vse okrajne šolske svete
in da bodo oni že vsled nje izkazali neizterljive globe,
ki se bodo odpisale, kakor se je to godilo že zdaj. Tam,
kjer nič ni, po nekem prigovoru še cesar izgubi pravico.
Nasvetujem torej, da sprejmete resolucijo, kakor jo
predlaga finančni odsek.

Deželni glavar:

Glasovali bodemo najprej o resoluciji gospoda
poslanca Stegnarja in potem o resoluciji finančnega
odseka.

Poročevalec Klun:

Po moji misli si te dve resoluciji ne nasprotujeta tako odločno, da se ne bi mogli sprejeti jedna poleg druge. (Poslanec Hribar — Abgeordneter Hribar: «Pač, pač, sta jako nasprotni!»)

Deželni glavar:

Menim, da glasujemo v prvi vrsti o predlogu gospoda poslanca Stegnarja, potem o predlogu in o resoluciji finančnega odseka.

Prosim gospode, ki se strinjajo s predlogom gospoda poslanca Stegnarja, naj blagovolijo ustati.

(Se odkloni. — Wird abgelehnt.)

Predlog je padel. Prosim glasovati o predlogu finančnega odseka in prosim gospode, kateri pritrde predlogu finančnega odseka, naj blagovolé ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog finančnega odseka je sprejet. Sedaj glasujemo še o resoluciji finančnega odseka, in prosim gospode, kateri pritrde resoluciji finančnega odseka, naj blagovolé ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Resolucija je sprejeta in s tem rešena ta točka. Preidemo k sledeči točki, to je:

Poročevalec Klun:

Predno prestopim k proračunu učiteljskega pokojninskega zaklada za l. 1893., treba nam je rešiti tri peticije, katere so s tem predmetom v tesni zvezi, ker se po tem, ali se uslišijo te prošnje ali zavržejo, ravnajo številke tega proračuna.

(Pritrjuje se. — Zustimmung.)

a) Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji Antona Jereba, upokojenega učitelja v Zalogu, za povišanje pokojnine od šest na sedem osmin.

a) Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über das Gesuch des Anton Jereb, pension. Lehrers in Zalog, um Erhöhung seiner Pension von sechs auf sieben Achtel.

Poročevalec Klun:

Prva je prošnja učitelja Antona Jereba za povišanje pokojnine. Anton Jereb je dovršil preparandijo leta 1852. v Ljubljani, potem pa je 1. oktobra l. 1855. napravil učiteljski ali tako imenovani konzistorijalni izpit. Služboval je v več službah na Kranjskem, poslednjič v Dovskem, leta 1889. dné 1. decembra pa je bil uradno umirovljen in nakazala se mu je pokojnina šestih osmin njegove plače, namreč 450 gld., ker je služil nad 30 let. Pritožuje se pa, da mu je bila odmerjena premajhna pokojnina in da mu gré za nad 35letno službovanje pokojnina sedmih in ne šestih osmin. Znano pa je, da dela dotične razsodbe deželni šolski svet. On vé, kedaj je vstopil učitelj v službo,

koliko let se mu ima vštevati in koliko ima dobiti pokojnine; deželni odbor pa ne more vedeti, ali se je omenjenemu učitelju štela prva skušnja iz leta 1852., ali pa druga iz leta 1855. Če velja prva skušnja, potem se mu je v istini zgodila krivica, ker potemtakem služi od leta 1852. do leta 1889., torej 37 let, in pokojnina njegova bi morala znašati sedem osmin; ako pa velja šele drugi izpit od leta 1855., potem se mu ni zgodila krivica, temveč bil je upokojen popolnoma postavno. Tega pa, kakor sem rekel, ne moremo razsojevati mi, kajti višja instanca deželnega šolskega sveta ni deželni zbor, marveč ministerstvo. Če je torej deželni šolski svet kaj zakrivil, se ima pritožba poslati učnemu ministerstvu ne pa deželnemu zboru, ki za reševanje takih pritožeb ni kompetenten; zato je sklenil finančni odsek predlagati, naj se ta prošnja odkloni. Prosilec naj se obrne do ministerstva, in ako tam razsodijo, da se mu je zgodila krivica, prepričan sem, da mu bode tudi deželni zbor izplačal postavno pokojnino tudi za pretekla leta.

Zaradi tega finančni odsek predlaga:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Prošnja učitelja Antona Jereba za večjo pokojnino se odklanja.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Prosim torej gospode, kateri pritrde temu predlogu, naj blagovolé obsedeti.

(Obvelja. — Angenommen.)

b) Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji učitelja Josipa Leinerta v Planini za pokojnino.

b) Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über das Gesuch des Volksschullehrers Josef Leinert in Stockendorf um eine Pension.

Poročevalec Klun:

Druga je prošnja učitelja Jožefa Leinerta na Planini (Stockendorf) na Kočevskem. Ta učitelj je l. 1832. dovršil pripravnico nekje na Češkem, napravil izpit l. 1835. in je potem 8 let služboval na Češkem. Leta 1841. je prišel na Kranjsko in je bil do leta 1844. provizorični, od leta 1844. do 1852., torej vsega skupaj 11 let, definitivni učitelj v Čermošnicah. Tega leta je zapustil učiteljsko službo in se je podal na Hrvaško, kjer je opravljal do l. 1870., torej 18 let, davkarsko službo. Leta 1870. je zopet prišel na Kranjsko in je bil najprej privatni učitelj v Posterici (Steinwand) na Kočevskem, leta 1871. pa je postal provizorični učitelj v Morovci. Leta 1872. je prišel v Poljance, kjer se je leta 1876. izvedelo, da je kot davkarski uradnik nekaj izneveril na Hrvaškem; prišel je torej pred porotnike

in je bil obsojen na nekaj mesecev zapora in vsled tega odstavljen od učiteljske službe. Leta 1877. je bil od cesarja pomiloščen od nasledkov kazni in je prišel zopet za učitelja v Planino, kjer je še sedaj.

Mož je 77 let star in je poprej, kakor kažejo njegova pričala, prav dobro in marljivo poučeval. V Morovci poučeval je deco tudi v slovenščini, dasi-ravno je šola popolnoma nemška. Sedaj je oslabel, šolski uspehi so nezadostni, ljudje sami si želé drugega učitelja; ali ker se ga ne more tako odpraviti, da bi moral kot nedomačin, ki nima nobenega svojih tukaj, kruha prositi pri tujih ljudeh, zato se je obrnil do okrajnega šolskega sveta, naj mu milostnim potom pridobi pri deželnem šolskem svetu, oziroma pri deželnem zboru pokojnino. Okrajni šolski svet je uslišal njegovo prošnjo ter predlaga, naj se mu dá pokojnina 360 gld. in deželni šolski svet je pritr dil temu predlogu in priporoča dotično prošnjo visokemu deželnemu zboru. S tujim denarjem je seveda lahko biti radodarnim, ali pri reševanju te prošnje moramo pomisliti, da mož prav za prav ne zasluži nobene pokojnine, kajti kot nekdanji definitivni učitelj je izgubil pravico do pokojnine, ko je bil iz šolstva izstopil, sedaj pa služi le 21 let, in še teh se mu postavno ne more vštetiti, ker je nameščen le provizorično, ne pa definitivno. Finančni odsek je pa vender z ozirom na to, da mož slušbuje kot učitelj vsega skupaj že 39 let, da je star 77 let, da bi ga morala preživiti kaka občina na Dolenjskem, bodisi Planina ali Čermošnica ali ktera druga, da bi morda nastali celo prepiri, kam je pristojen in kje ima domovinsko pravico, sodil, da mu je gledé na vse to odmeriti milostno pokojnino, katere, človeško soditi, tako ne bode več dolgo užival. Če uslišimo njegovo prošnjo in mu vštevamo provizorna službena leta tako, kakor da bi bil služil definitivno, se mu mora odmeriti pokojnina za 20 službenih let s štirimi osminkami, ali s polovico njegove sedanje plače, to je z 240 gld.

Finančni odsek torej priporoča:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Učitelju Jožefu Leinertu na Planini dovoli se milostna pokojnina letnih 240 gld. iz učiteljskega pokojninskega zaklada pričeni s 1. januarjem l. 1893.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ako ne, prosim gospode, kateri pritrde odsekovemu predlogu, naj izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

c) Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji učiteljskih sirot Karoline in Ane Malenšek za podaljšanje miloščine.

c) Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über das Gesuch der Lehrersfrauen Karoline und Anna Malenšek um Verlängerung der Guadengabe.

Poročevalec Klun:

Dalje imamo rešiti prošnjo učiteljskih sirot Karoline in Ane Malenšek. Te dve učiteljski siroti sta dobivali že več let miloščino, katera jima pa poteče 1. avgusta prihodnjega leta; zato prosita za podaljšanje. Prošnja je toplo priporočana od mestnega magistrata, ki pravi, da sta prosilki brez premoženja, lepega vedenja ter vredni in potrebni podpore. Ravno to potrjuje tudi farni urad Sv. Petra in priloženo zdravnikovo pričalo pravi, da sta bolelni in slabi, ter si ne moreta služiti vsakdanjega kruha.

Prošnja za podaljšanje miloščine je torej opravičena in radi tega predlaga finančni odsek:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Učiteljskima sirotama Karolini in Ani Malenšek podaljša se dosedanja miloščina za daljša tri leta, t. j. od 1. avgusta 1893. do 31. julija 1896.»

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ako ne, prosim gospode, kateri pritrde temu predlogu, naj blagovolé ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

24. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu zaklada učiteljskih pokojnin za leto 1893. (k prilogi 3.)

24. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über den Vorschlag des Lehrerpensionsfondes für das Jahr 1893. (Zur Beilage 3.)

Poročevalec Klun:

Sedaj prestopim k proračunu učiteljskega pokojninskega zaklada za l. 1893. v prilogi 3.

Pri naslovu I. «pokojnine za učitelje» nasvetuje deželni odbor 17.000 gld., in ravno toliko nasvetuje finančni odsek, ker so umirovljeni učitelji vsi naštetni in zneski za nje določeni, za neprevidne slučaje pa je vstavljenih 800 gld., to je za 300 gld. več nego za letošnje leto. Omenjam pa, da smo pri sklepanji proračuna za l. 1892. prebili že štiri mesece in torej je primerno, da letos vstavimo v proračunu 800 gld. nasproti

prejšnjim 500 gld., kateri so veljali prav za prav le za osem mesecev. Lani so znašale te pokojnine 16.300 gld., letos pa 17.000 gld., torej za 700 gld. več. Finančni odsek torej predlaga pod naslovom I. 17.000 gld.

(Obvelja. — Angenommen.)

Pri naslovu II. se predlaga za pokojnine učiteljskih udov in sirot 7000 gld., kakor za letošnje leto. Za slučaj, ako bo treba odmeriti novih pokojnin, vstavljenih je 500 gld.

(Obvelja. — Angenommen.)

Pri naslovu III., «vzgojnine predlaganih», je 1300 gld., torej 30 gld. manj nego za tekoče leto, ker vzgojnine odpadejo, ako podpirane sirote dospejo do postavne starosti.

(Obvelja. — Angenommen.)

Pri naslovu IV., «miloščine», nasvetuje deželni odbor 2100 gld. V teh miloščinah so zapopadene tudi miloščine za Heleno Čuk in Matildo Kokalj, katerima potečeta miloščini koncem tega leta. Te dve učiteljski udovi pa še nista vložili prošenj za podaljšanje svojih miloščin, in zaradi tega v finančnem odseku nismo mogli vstaviti dotičnega zneska. Vsled tega se zmanjša svota za 200 gld. Nasproti pa se pomnoži ta potrebščina za 240 gld. vsled prej storjenega sklepa, s katerim smo dovolili učitelju Jožefu Leinertu milostno pokojnino 240 gld. Odpade torej 200 gld., priraste pa 240 gld., zato se potrebščina pod naslovom IV. poviša za 40 gld. Nasvetujem, da se vstavi 2140 gld.

(Obvelja. — Angenommen.)

Pod naslovom V. «odpravnine» priporoča se 300 gld., kakor za letošnje leto.

(Obvelja. — Angenommen.)

Pod naslovom VI. «pogrebne» predlagam 200 gld.

(Obvelja. — Angenommen.)

Pod naslovom VII. «uradne in pisarniške potrebščine» priporočam 50 gld., kakor za letos.

(Obvelja. — Angenommen.)

Skupna potrebščina se torej pomnožuje za 40 gld. in znaša 27.950 gld.

(Obvelja. — Angenommen.)

Prestopimo k zakladi.

Pod naslovom I. «presežek gospodarjenja z zalogo šolskih knjig» proračunjenih je, kakor letošnje leto, 900 gld.

(Obvelja. — Angenommen.)

Pri naslovu II., «šolske globe», je bilo za letos v proračun vstavljenih 900 gld., ali ker je bil uspeh, kakor smo videli iz računskega sklepa l. 1891., jako slab, vstavili smo za letos po triletнем presežku le 800 gld.

(Obvelja. — Angenommen.)

Pod naslovom III. so «12% in 2% odtegljeji za pokojninski zaklad» proračunjeni na 7000 gld., torej za 1000 gld. več, nego za letošnje leto.

(Obvelja. — Angenommen.)

Pod naslovom IV. so «obresti glavnice» proračunjene na 1346 gld., kakor letos, ker je to nepremakljiva številka.

(Obvelja. — Angenommen.)

Vsega skupaj znaša torej zaklada 10.046 gld., in ako se odšteje od skupne potrebščine v znesku 27.990 gld., preostaje primanjkljaj v znesku 17.944 gld., katerega bo treba pokriti iz deželnega zaklada.

Predlagam torej v imenu finančnega odseka:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Proračun zaklada učiteljskih pokojnin za l. 1893. se odobruje

s potrebščino	27.990 gld.
z zakladi	10.046 »

in primanjkljajem	17.944 gld.,
-----------------------------	--------------

katerega je pokriti iz deželnega zaklada».

Omenjati mi je, da se prav za prav pomnoži končna številka v primeri s proračunom za l. 1892. samo za 44 gld., ker smo za letos imeli iz deželnega zaklada dodati 17.900 gld. To prihaja večinoma od todi, ker se je 12% odtegljeji za pokojninski zaklad pomnožil za 1000 gld.

Deželni glavar:

Želi kdo besede o predlogu finančnega odseka? (Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ako ne, prestopimo na glasovanje in prosim gospode, kateri predlogu finančnega odseka prihrde, naj izvolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet in s tem rešena ta točka.

Prestopimo k daljni točki, to je:

25. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu deželnega posojilnega zaklada za leto 1891. (k prilogi 4.).

25. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über den Rechnungsabschluss des Landesanzlehensfonds für das Jahr 1891 (zur Beilage 4.).

Poročevalec Hribar:

Visoka zbornica! Računski sklep deželnega posojilnega zaklada za leto 1891., katerega imate pred saboj v prilogi 4., sestavljen je tako, kakor je lanskega leta visoki deželni zbor dal navodilo deželnemu odboru, respektive deželnemu knjigovodstvu. Pri naslovu II. na 4. strani priloge 4. je pri obrestih od aktivnih obligacij in vrednostnih papirjev aktivnega zaklada in pri naslovu III., pri raznih dohodkih izčiščen račun tako, da so zastanki, ki so se izkazovali poprej pri naslovu II. in ki so se v prejšnjih letih v blagajnico deželnega posojilnega zaklada uplačevali pri naslovu III., čisto izostali. Pri naslovu II. je bilo zastalih več poravnalnih obresti, ki bi se bile morale prav za prav izkazati kot prehajalni dohodki. Ker so te obresti odpisane, je račun

popolnoma v redu in se letos deželnemu knjigovodstvu ničesar očitati ne more. Toliko sem imel omeniti v splošnem oziru; sedaj pa takoj prehajam k posameznim naslovom tega računskega sklepa.

Prihodki, in sicer redni, so znašali leta 1891. pri naslovu I. «vplačila države», namreč «pogojeni državni donesek», 127.227 gld., torej ravno toliko, kolikor je bilo proračunjeno, kar ne more biti drugače, ker je stalno določen ta znesek.

Pri naslovu II. so znašale obresti od aktivnih obligacij in vrednostnih papirjev aktivnega zaklada 881 gld. 60 kr., torej za 400 gld. več nego se je proračunilo, to pa zaradi tega, ker so se vse zastale obresti iztirjale leta 1891., med tem ko se je pri sestavljanji proračuna mislilo, da se bode iztirjalo samo 400 gld.

Pri naslovu III., «drugi dohodki», so znašali 1001 gld. 80 kr. manj, in sicer zaradi tega, ker je bilo proračunjenih lani 1004 gld., prejelo pa se je le 2 gld. 20 kr. Proračun lanskega leta je bil napačen, ker so se zaračunile med raznimi dohodki tudi poravnalne obresti, ki so sedaj zaračunjene pri naslovu II.

Pri naslovu IV. se je prejelo za izžrebane svote aktivnih glavnice od posojilnih obligacij 300 gld., kakor je bilo proračunjeno, pri povrnenih glavnica iz drugih plodonosnih naložitev pa namesto 9700 gld. kakor se je bilo proračunilo, le 7831 gld., torej manj za 1869 gld., in sicer zaradi tega, ker za leto 1891. ni bilo ostalo toliko obligacij, da bi se bil ves znesek 9700 gld. docilil, ampak se je prodalo več obligacij že v prejšnjem letu.

Izvanredni prihodka, za katere ni bilo ničesar proračunjenega, znašali so faktično pri naslovu V. pri dokladah na direktne davke za zemljiško odvezo 480 gld. 38½ kr. Tukaj je bilo lani zastankov v znesku 1368 gld. 65½ kr., ker se je pa izkazal koncem leta 1891. le zastanek 888 gld. 27 kr., vidno je, da se je od vsega zastanka odpisalo 100 gld. 31 kr. Ta zastanek se tiče davkov, ki od prejšnjih let niso bili plačani. V tej meri, kakor se davki plačujejo, plačujejo se tudi doklade za zemljiško odvezo, in kakor se odpisujejo davki, odpisujejo se tudi doklade. Od lani je bilo na račun zemljiške odveze odpisanih 100 gld. 91 kr.

Razni dohodki pri naslovu VI. so znašali 75 gld. 59½ kr. za predplačilne obresti od izžrebanih obligacij.

Dotacija deželnega zaklada pri naslovu VII. je znašala 81.861 gld. 07 kr. Tukaj moram pripomniti, da je na strani 6. pri naslovu IX., «oddaja preostankov deželnemu zakladu», zaračunjenih 1440 gld. 36¼ kr., tako da je faktično dotacija od deželnega zaklada znašala le 80.420 gld. 70¼ kr.

Kar se tiče prehajalnih dohodkov, omeniti je pri naslovu VIII., «povrnena predplačila posojilnega zaklada», 20 gld., da so to naprej plačane obresti od novo izžrebanih obligacij in na strani 6. zaračunjena so pri naslovu X. dana predplačila posojilnemu zakladu v znesku 20 gld., tako da se te dve točki popolnoma poravnata.

Pri naslovu IX. prejelo se je od povrnenih predplačil zemljiško-odveznega zaklada 97 gld. 13 kr., in zastankov koncem leta 1891. je bilo 8789 gld. 30 kr. Ker je bilo prejšnje leto zastankov 8824 gld. 65 kr., vidno je, da se je poravnalo na račun starih zastankov

samo 35 gld. 35 kr. Razložek 61 gld. 78 kr. bil se je dalje predplačal, kakor vidimo na strani 6., še leta 1871. in je bil v istem letu tudi povrnen. Nenavadno velik znesek zastankov pri tem naslovu je bil povod, da se je vprašal finančni odsek, kako je moglo zastati 8789 gld. 30 kr., in odgovarjaje si na to vprašanje je prišel finančni odsek do prepričanja, da deželna komisija ne pazi strogo, da bi lokalne komisije izterjavale zastanke od strank, na katerih račun so se predplačila izplačala. Zaradi tega se je finančni odsek združil v jednoglasnem sklepu, da stavim na konci svojega poročila neko posebno resolucijo o tej stvari.

Potemtakem prosim, da se po teh pojasnilih preide k stroškom, in sicer k rednim. Redni troški pri naslovu I. «izplačilo izžrebanih deželnih obveznic» so znašali za l. 1891. 45.600 gld., kakor je bilo proračunjeno; to pa za to, ker je to v pogodbi opravičeno in se je po amortizacijskem načrtu postavil ta znesek v proračun. Ravno to velja gledé stroškov pri naslovu II., «plačilo obresti obveznic deželnega posojila», 156.568 gld. in pri naslovu III., «dohodarina zemljiško-odveznega dolga», 11.992 gld. 68 kr.

Pri naslovu IV. so znašali razni troški za različna objavljena, za notarja, za dečka, ki vleče srečke, potem drugi taki troški in 1/10 opravnine union-banki 217 gld. 60 kr., torej manj za 781 gld. 12 kr., nego je bilo proračunjeno. Zaostalo je koncem leta 1891. še 1 gld. 28 kr., in se mora toliko še izplačati union-banki.

Izvanredni dohodki so znašali, in sicer pri poglavji V. za deželno komisijo 1056 gld. 74 kr., torej mimo proračunjenih 1092 gld. 75 kr. manj za 19 gld. 11 kr. in za lokalne komisije 586 gld. 62½ kr. mimo proračunjenih 360 gld., torej več za 346 gld. 47½ kr. V proračun sta se postavila zneska za deželno komisijo in za lokalne komisije na podlagi izjav deželne komisije. Kakor vidimo, deželna komisija takrat še ni mogla vedeti, da bodo lokalne komisije prizadele večjih stroškov, ko nam je podala svoje izkaze. Skoro vsi ti stroški zadevajo izključno le Radovljiški okraj, v katerem operati za zemljiško odvezo provzročujejo veliko stroškov, ki naraščajo vsako leto.

Pri naslovu VI. mi je opomniti, da se je izplačalo pod točko 1. po žrebovanji obligacij 1543 gld. 50 kr., zastankov pa je ostalo koncem leta 1891. 6562 gld. 30 kr. Vsi ti troški se tičejo starih izžrebanih zemljiško-odveznih obligacij, za katere dosedaj še ni vzdignen denar.

Pri točki 2., «po pobotanju glavnice», v gotovini izkazani znesek 814 gld. 10 kr. se tiče zastale desetnine in pripisnine dveh graščin, namreč graščina Jörgenhof ima dobiti desetnino in pripisnino, Janez Križner pa samo desetino. Od zadnjega se ne ve, kje da je, edikt je bil proglašen v uradnem listu in ko bode doba za edikt pretekla, mogoče bode odpisati ta znesek, toliko časa pa je to treba smatrati kot dolg deželnega posojilnega zaklada.

Od 5% premije, ki je znašala 77 gld. 17¼ kr., omeniti je tisto, kar velja o obligacijah, nekoliko te premije je nevzdignene.

Pri naslovu VII. imajo upravičenci, katerim se je izplačalo dejanjski 62 gld. 87 $\frac{1}{2}$ kr., dobiti še 37.072 gld. 28 kr. Ves ta ogromni znesek se tiče obresti, katere niso bile vzdignene od obligacij. Ta račun se bode vodil še do leta 1895., leta 1895. pa bodo vse te obresti zastarale in pripadle deželnemu posojilnemu zakladu na korist. Ne obrestujejo se pa že od prvega julija leta 1889. več. O prehajalnih izdatkih sem že govoril, ter sem pozamezne točke pri troških in dohodkih postavil nasproti. Zaradi tega nimam sedaj o njih ničesar več omeniti.

Gledé na to poročilo in na to, kar sem omenil pri posameznih točkah računskega sklepa, predlagam sledeče:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«1.) Računski sklep deželnega posojilnega zaklada za leto 1891.

s pokritjem: rednim . . .	135.360 gld. 20	kr.
izrednim . . .	81.889 » 62 $\frac{1}{2}$ »	
prehajalnim . . .	81 » 38 »	
in s potrebščino: redno . . .	214.379 » 56 »	
izredno . . .	3220 » 48 »	
prehajalno . . .	81 » 78 »	
z dejanjskimi dohodki:		
rednimi . . .	136.241 » 80 »	
izrednimi . . .	82.417 » 05 »	
prehajalnimi . . .	97 » 13 »	
z dejanjskimi izdatki:		
rednimi . . .	213.904 » 28 »	
izrednimi . . .	4767 » 28 »	
prehajalnimi . . .	84 » 42 »	
ter s zastanki a) dohodkov:		
izrednih . . .	888 » 27 »	
prehajalnih . . .	8813 » 30 »	
b) stroškov:		
rednih . . .	4277 » 28 »	
izrednih . . .	44.993 » 36 »	
prehajalnih . . .	17 » 83 »	

se odobri.

2.) Visoka vlada se naprosi, naj gledé na izredno veliki zastanek dohodkov pri IX. naslovu naroči deželnej komisiji zemljiško-odveznega zaklada, da s posredovanjem lokalnih komisij tega zaklada strogo iztirja od dotičnih strank zanje predplačiloma izdane troške ali pa, da izkaže, koliko teh stroškov je neizterljivih».

Deželni glavar:

Otvorjam splošno debato.

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ako ne, prestopimo na glasovanje.

Prosim gospode poslance, ki pritrde 1. nasvetu finančnega odseka, naj blagovolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet. Prosim gospode, ki se strinjajo z 2. nasvetom finančnega odseka, naj izvolijo obsedeti. (Obvelja. — Angenommen.)

Tudi 2. nasvet finančnega odseka je sprejet. Prestopimo k daljni točki, to je:

26. Ustno poročilo finančnega odseka o proračunu deželnega posojilnega zaklada za leto 1893. (k prilogi 5.).

26. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über den Voranschlag des Landesanzlehensfondes für das Jahr 1893 (zur Beilage 5).

Poročevalec Hribar:

Naslednja točka obsega proračun deželnega posojilnega zaklada za leto 1893. in ima v potreščini sledeče naslove:

Troške, in sicer redne, predlaga deželni odbor pri poglavji I. za izplačilo glavnice v gotovini povodom rednega izžrebanja v znesku 49.200 gld. Za leto 1892. proračunjenih je bilo 47.300 gld., za l. 1893. se predlaga 49.200 gld. strogo po amortizacijskem načrtu. Zaradi tega osvaja si finančni odsek predlog deželnega odbora in prosi, da si ga osvoji tudi visoki deželni zbor.

(Obvelja. — Angenommen.)

Pri poglavji II. se je proračunilo za leto 1892. 154.744 gld., za leto 1893. pa se proračunava manj, namreč 152.852 gld., ker se je dolg v kapitalu že pomanjšal in se za to pomanjšajo tudi obresti. Tudi ta znesek se strinja z amortizacijskim načrtom, in zaradi tega predlaga finančni odsek, naj ga odobri visoki deželni zbor.

(Obvelja. — Angenommen.)

III. Izplačilo dohodarine državi od starega zemljiško-odveznega dolga znaša po načrtu za leto 1893. 7215 gld., in torej se mora ta znesek med redno potreščino postaviti v proračun. Finančni odsek predlaga v tem poglavji, da se odobri svota 7215 gld.

(Obvelja. — Angenommen.)

Razni troški pri poglavji IV., redni, se proračunavajo na 230 gld., in sicer za predplačilo obresti od neizžrebanih obligacij. Lani se je proračunilo 250 gld. ali potreščina za leto 1891. je bila manjša, in zaradi tega je mislil deželni odbor in ravnotako tudi finančni odsek, da letos, ni treba postaviti v proračun celih 250 gld., ampak le 230 gld. Po sedanjih skušnjah bode toliko zadostovalo in za to predlaga finančni odsek, da se sprejme postavka deželnega odbora.

(Obvelja. — Angenommen.)

Pri poglavji V. se proračunava v extraordinariji za deželne komisije 1093 gld. in za lokalne komisije 150 gld. Lani se je proračunilo za deželne komisije 1034 gld. in za lokalne 330 gld. Letos je deželni odbor spremenil te postavke, ker je deželna vlada, respektive deželna komisija nasvetovala, da naj se skleneta ta dva

postavka. Gospod zastopnik deželne vlade je v finančnem odseku utemeljeval ta predlog, in finančni odsek se je prepričal, da je nasvet utemeljen in zaradi tega predlaga, da se sprejmeta ta dva postavka v skupnem znesku 1243 gld., kakor jih je priporočala deželna vlada.

(Obvelja. — Angenommen.)

Potemtakem se proračunava za potrebsčino, in sicer redno 209.497 gld., za izredno 1243, torej skupaj 210.740 gld. Prosim, da se ta skupna svota odobri.

(Obvelja. — Angenommen.)

Pokritje pa se proračunava, in sicer pri poglavji I. kakor lani, na 127.227 gld., kakor je z državo pogojeno. Predlagam, da visoka zbornica odobri ta postavek.

(Obvelja. — Angenommen.)

Pri poglavji II. odpade popolnoma vsako proračunavanje, ker so to obresti od vrednostnih papirjev, katere je deželni posojilni zaklad izkazoval le per nefas kot svoje premoženje in so se sedaj že spečale v denar ter se zato ne bode več prejelo obresti od njih. To spada prav za prav k deželnemu zakladu. Potemtakem odpade ta naslov in kaže, da se v bodoče popolnoma izpusti.

Pri poglavji V. so se proračunile takse za blanketne lani na 4 gld., letos pa se proračunavajo le na 3 gld., in sicer za pokladne liste. Kakor je skušnja pokazala, izhajalo se bode lahko s tremi goldinarji, ker se več blanketov ne potrebuje. Za povračilo nedostatkov se ne proračunava ničesar. Razni dohodki so bili lani proračunjeni na 100 gld. in ravno tako tudi letos. Ti dohodki so vedno premenljivi, skušnja pa kaže, da utegnejo znašati 100 gld. Skupno pokritje pri poglavji III. znaša torej 103 gld. Predlagam, da se sprejme svota 103 gld. kot redno pokritje.

(Obvelja. — Angenommen.)

Pri poglavji IV. deželni odbor ne proračunava ničesar, in tudi finančni odsek nima vzroka, kaj predlagati, in zaradi tega si dovoljujem predlagati:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Proračun deželnega posojilnega zaklada za leto 1893. s potrebsčino:

redno 209.497 gld.
in izredno 1.243 »

ter z rednim pokritjem 127.330 »

tedaj z nedostatkom:

rednim 82.167 »
in izrednim 1.243 »

torej vкуп 83.410 gld.
se odobri».

Deželni glavar:

Otvorjam razpravo. Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ako ne, prestopimo na glasovanje, in prosim gospode, ki pritrldijo predlogu, naj blagovolé ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

Prestopimo k daljni točki to je:

27. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji odgonskega sprevodnika Karola Novaka pl. Giftberg v Ljubljani za zvišanje plače.

27. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über die Petition des Schubführers Karl Novak von Giftberg in Laibach um Gehaltsaufbesserung.

Poročevalec Žitnik:

Visoki zbor! V 9. seji dné 29. marca tega leta je visoki zbor trem glavnim odgonskim sprevodnikom povišal plače od 360 gld. na 400 gld., toda s tem pogojem, če temu zvišanju pritrldita deželna odbora štajerski in koroški. Opirajoč se na ta sklep visokega deželnega odbora, vložil je odgonski sprevodnik Karol Novak pl. Giftberg prošnjo, da naj bi se tudi njemu povišala plača od 360 gld. na 400 gld., češ, da ima še težavnejši posel, nego oni trije glavni sprevodniki. Finančni odsek je uvaževal vzroke, katere navaja prosilec, in je tudi sklenil končno, da se njegova prošnja usliši, pa z dostavkom, da se mu zviša plača od 360 gld. na 400 gld. le tedaj, kadar se bode zvišala plača tudi njegovim trem tovarišem. Onim trem odgonskim sprevodnikom se doslej še ni pomnožila plača, ker je pač koroški deželni odbor že pritrldil zvišanju, štajerski pa še ne. Kadar pritrldi tudi štajerski deželni odbor, stopi v veljavnost dotični sklep visokega deželnega zbora gledé onih treh odgonskih sprevodnikov, in takrat stopi v veljavnost tudi letošnji sklep, da se tudi Novaku pl. Giftbergu poviša plača na 400 gld.

Čast mi je torej predlagati:

Visoki deželni zbor naj sklene:

«Plača odgonskemu sprevodniku Karolu pl. Novaku se zviša od letnih 360 gld. na letnih 400 gld., in sicer tedaj, kedar se bode zvišala tudi trem glavnim odgonskim sprevodnikom».

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

(Nihče se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ako ne, prestopimo na glasovanje in prosim gospode, kateri pritrldé temu predlogu, naj blagovolé ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

Preidemo k daljni točki, to je:

28. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji več posestnikov iz Šmartna pri Litiji in drugih za odškodnino povodom preložitve ceste čez Wagenšperg.

28. Mündlicher Bericht des Finanzausschusses über die Petition mehrerer Zusassen von St. Martin bei Littai und anderer um Zuerkennung einer Entschädigung aus Anlaß der Umlegung der Wagenbergstraße.

Poročevalec Žitnik:

Visoki zbor! Nadalje imam čast poročati v imenu finančnega odseka o prošnji štirih posestnikov iz Javorske

fare v Šmartenski občini. Ti posestniki trdè, da se jim je storila škoda pri gradnji ceste èez Bogenšperk, in sicer vsled tega, ker se cesta ni delala preko pašnikov, kakor je bilo projektovano, temveè preko njiv, travnikov in vinogradov in se jim je mnogo sadnih dreves unièilo. Jednemu posestnikov se je unièilo 37 odraslih sadnih dreves, drugemu 15, tretjemu 36 dreves in poleg tega še 276 trt in èetrtemu 18 dreves razne visokosti, starih od 5 do 10 let. Ti posestniki so torej vložili opravièeno prošnjo, naj se jim povrne škoda.

Jaz kot zastopnik tamošnjega kraja posebno toplo priporoèam to prošnjo, ker je deželni inženir sam priznal dotiènim posestnikom v obraz, da se jim je res škoda zgodila. Torej je njihova terjatev do odškodnine opravièena in tega mnjenja je bil tudi finanèni odsek, kateri zaradi tega predlaga, da naj se prosilec povrne škoda in naroèi deželnemu odboru, da se pri obravnavi, ki se bode pa še le razpisala, uvažuje ta prošnja. Upam, da prošnja ne bode ostala glas vpijoèega v pušèavi in torej priporoèam v imenu finanènega odseka:

Visoki deželni zbor naj sklène:

«Prošnja se odstopi deželnemu odboru v rešitev».

Deželni glavar:

Želi kdo besede?

Gospod poslanec Hribar se je oglasil k besedi.

Poroèevalec Hribar:

Nasvetujem, da bi se naroèilo deželnemu odboru — obseženo v predlogu — spremenilo tako, da se reèe:

«Prošnja se odstopi deželnemu odboru v primerno ugodno rešitev».

Deželni glavar:

V prvi vrsti prosim gospode, ki podpirajo dodatni predlog gospoda poslanca Hribarja, naj blagovolijo ustati.

(Se podpira. — Wird unterstützt.)

Predlog je dovolj podprt in pride na glasovanje.

Želi še kdo besede?

(Nihèe se ne oglasi. — Niemand meldet sich.)

Ako ne, prestopimo na glasovanje. Prosim gospode, ki pritrdè predlogu finanènega odseka, naj blagovolijo ustati.

(Obvelja. — Angenommen.)

Predlog je sprejet.

Prosim sedaj gospode, ki odobrè dodatni predlog gospoda poslanca Hribarja, da se v predlogu finanènega odseka nad besedami «odboru» in rešitev vstavijo besede: «v primerno ugodno», da obsedè.

(Obvelja. — Angenommen.)

Dodatni predlog je sprejet. S tem smo konèali dnevni red.

Prihodnja seja bode v sredo 21. t. m. Dnevnega reda prihodnje seje danes še ne morem naznaniti, ker gospod naèelnik finanènega odseka ni navzoè in mi ni objavil, kaj bo do prihodnje seje finanèni odsek rešil. Prosim torej, naj dovoli visoki zbor, da pride na dnevni red prihodnje seje, kar bo finanèni odsek do tje izgotovil.

Seja finanènega odseka naznanila se bode v kratkem.

Upravni odsek zboruje v sredo ob polu 10. uri dopoldne.

Sklepam sejo.

Konec seje ob 12. uri 15 minut popoldne. — Schluss der Sitzung um 12 Uhr 15 Minuten nachmittags.